

پردازش موازی برای مدل سازی مسئله شکست سد با استفاده از روش SPH

مجید دری^۱، محمد رضا چمنی^۲، کیوان اصغری^۳

کارشناسی ارشد مهندسی آب ، دانشکده مهندسی عمران، دانشگاه صنعتی اصفهان

دانشیار گروه مهندسی آب ، دانشکده مهندسی عمران، دانشگاه صنعتی اصفهان

استاد گروه مهندسی آب ، دانشکده مهندسی عمران، دانشگاه صنعتی اصفهان

majid.dorri1985@gmail.com

خلاصه

یکی از روش‌هایی که امروزه استفاده از آن در دینامیک سیالات محاسباتی، به طور روزافزون در حال افزایش است، روش SPH است. یکی از مهم‌ترین معضلات این روش، حجم بالای محاسبات است. یک راه برای کاهش زمان محاسبات این روش، استفاده از پردازش موازی است. در این پژوهش با استفاده از روش SPH، محاسبات مسئله شکست سد با به کار گیری تکنیک SMP به طور موازی پردازش شده است. نتایج نشان می‌دهد که استفاده از پردازش موازی برای مدل سازی به وسیله SPH کاهش اثرگذاری بر زمان محاسبات دارد.

کلمات کلیدی: پردازش موازی، SPH، SMP، شکست سد

۱. مقدمه

روش ^۱SPH یک روش ذره‌مبانی بدون شبکه است که در ابتدا برای مدل سازی مسایل اختر فیزیک به کار گرفته شد. (لوسی، ۱۹۷۷؛ گینگولد و موناقان، ۱۹۷۷) اما با مقاله‌ی موناقان (۱۹۹۴) امکان استفاده از این روش در جریان‌های سطح آزاد نیز فراهم شد [۱]. به علت اینکه این روش، قدرت مدل سازی جریان‌های سطح آزاد با تغییر شکل زیاد را دارد، امروزه استفاده از این روش برای جریان‌های سطح آزاد، مورد توجه قرار گرفته است. یکی از مشکلات اساسی روش ^۲SPH حجم بالای محاسبات است. برای مسایلی که تعداد ذرات زیادی برای مدل سازی احتیاج است، زمان محاسبات به طور قابل توجه‌ای افزایش می‌یابد. برای رفع این عیب، استفاده از پردازش موازی در روش ^۳SPH مورد توجه قرار گرفته است. فراری و همکاران (۲۰۰۹) با استفاده از برنامه‌نویسی ^۴MPI از پردازش موازی برای مدل سازی مسئله شکست سد در حالت سه‌بعدی استفاده کردند [۲]. هرالت و همکاران (۲۰۱۰) با استفاده از زبان برنامه‌نویسی ^۵CUDA، مدل سازی ^۶SPH را به طور کامل بر روی ^۷GPU انجام دادند و مسئله بروخورد موج ناشی از شکست سد به یک سازه بلند را بررسی کردند [۳].

روش‌های برنامه‌نویسی مطرح برای پردازش موازی ^۸SMP، ^۹MPI و ^{۱۰}GPU هستند. از این بین استفاده از روش ^{۱۱}MPI به دلیل سرعت کم انتقال داده‌ها از یک پردازنده به پردازنده‌ی دیگر، تنها وقتی مقرر به صرفه است که حجم محاسبات در قیاس با میزان انتقال داده‌ها، قابل توجه نباشد. از طرف دیگر، استفاده از این نوع پردازش موازی نیاز به برنامه‌نویسی طاقت‌فرسایی دارد. استفاده از روش ^{۱۲}GPU و برنامه‌نویسی ^{۱۳}CUDA، در قیاس با روش برنامه‌نویسی ^{۱۴}MPI، آسان‌تر است، اما بهینه‌سازی کد نوشته شده به این زبان به نوبه‌ی خود کار آسانی نیست. به علاوه به علت اینکه انتقال داده‌ها بین پردازنده گرافیکی و حافظه آن زمان محاسبات را افزایش می‌دهد، استفاده از روش ^{۱۵}GPU نیز به مقدار مورد انتظار (در بهبود زمان مدل سازی بوسیله‌ی

^۱ Smoothed particle hydrodynamics

^۲ Message passing interface

^۳ Compute unified device architecture

^۴ Graphic processing unit

^۵ Shared memory parallelism